

Fforwm Gweithredu Bioamrywiaeth Mamaliaid Cymru Cofnodion y 6^{ed} Cyfarfod

14 Tachwedd 2011, Swyddfa CCGC, Y Drenewydd

1. Croeso, cyflwyniadau

Yn bresennol: Liz Halliwell (CCGC - Cadeirydd), Rob Strachan (AyrA), Jean Matthews (CCGC - Cofnodion), Jenny Macpherson (VWT – MISE), Lizzie Wilberforce (WTSWW), Steve Lucas (YCY), Ian Danby (BASC), Sarah Bird (Sw Caer), Kate Williamson (Cymdeithas y Mamaliaid), Henry Schofield (VWT), Rebecca Pritchard (Menter Môn)

Ymddiheuriadau:

Matthew Ellis (CCGC), Ceri Morris (CCGC – MISE), Rob Parry (WTSWW), Iolo Lloyd (CCC), Nida Al-Fulaij (PTES), Isabel Macho (Cyngor Sir Gâr), Paul Sinnadurai (BBNPA), Adrian Lloyd Jones (YNGC), Brenda Mayle (Forest Research), Rob Parry (WTSWW), Tracey Lovering (CCGC), Mike Bruford (Prifysgol Caerdydd),

Diweddariadau sefydliadol

CCGC/CCC/AyrAC – gwaith yn mynd yn ei flaen ar ddatblygu corff amgylcheddol sengl yng Nghymru. Mynegwyd pryderon ynghylch diffyg pwyslais ar yr amgylchedd/bioamrywiaeth.

AyrAC - mae datganoli o Loegr yn mynd yn ei flaen.

2. Diweddariad ar Brosesau CGB

Derbyniodd Cronfa Gwydnwch, Amrywiaeth a Chydymffurfiad Ecosystemau Llywodraeth Cymru geisiadau am brosiectau gwerth £22m gydag £1m ar gael.

Gr p Arbenigol ar Rywogaethau – yn ymwneud ag adolygu ceisiadau ar gyfer ariannu Amgylchedd Cymru a LIC.

Mae adolygiad yn mynd y ei flaen o rôl Grwpiau Ecosystemau mewn perthynas â FfAN. Pryderon LHa ynghylch "diflaniad" posib rhywogaethau yn ystod y blaenoriaethu presennol

FfAN – mae prosiectau peilot neu arddangos yn cael eu sefydlu ar hyn o bryd, ond nid oes unrhyw wybodaeth ar gael ar ardaloedd neu ba un a gytunwyd ar brosiectau ai beidio.

PG1 – JM/LHa (neu eraill) i ddod o hyd i fwy o wybodaeth am brosiectau peilot FfAN.

Yn Lloegr mae ariannu ar gael gan Defra ar gyfer 12 Ardal Gwella Natur. Bydd y prosiectau terfynol yn cael eu tynnu o 20 prosiect ar y rhestr fer.

3. Glastir

Mae hyfforddiant yr Elfen a Dargedir wedi cael ei ohirio tra bod staff yn canolbwyntio ar yr Elfen Cymru Gyfan. Nid yw diddordeb yn yr ECG mor uchel â'r hyn a obeithiwyd. Adroddwyd na fydd bioamrywiaeth yn flaenoriaeth mwyach fel yr awgrymwyd yn flaenorol. Nodwyd hefyd y bydd contractau'n mynnu mai dim ond un amcan fesul can gweithredu fydd gan bob fferm.

4. Diweddariadau Prosiectau Partneriaid

Trafodwyd diweddariadau partneriaid. Gweler Atodiad 2 am nodiadau cryno.

PG2 - JM/LHa i gysylltu â Mike Bruford i ledaenu canfyddiadau ymchwil i geneteg ffwlbartiaid ac adnabod goblygiadau ar gyfer cadwraeth. Oes angen samplau arnynt ar gyfer dadansoddi?

PG3 – PAWB i anfon diweddariadau partner cgaph os nad ydynt eisoes wedi'i wneud.

5. Adolygu Targedau

Cytunwyd yn flaenrol mai ffocws y cyfarfod hwn fyddai adolygu'r targedau rhywogaethau gan y mynegwyd pryder p'un a oedd rhai targedau'n briodol ai beidio. Mynegodd SL bryderon nad oedd eisiau i newidiadau dal cyhoeddi'r cynlluniau gweithredu yn ôl gan fod yr CGBLI eisiau cyngor nawr. Cytunwyd y byddai'n broses gyflym gyda'r nod o gyhoeddi'r cynlluniau cyn diwedd y flwyddyn.

Cylchredwyd papur ar osod targedau cyn y cyfarfod a chyflwynodd JM yr egwyddorion allweddol. Yn benodol, mae targed ar wydnwch wedi cael ei ychwanegu at y math o dargedau sy'n bosib. Nod y targed ar wydnwch yw 'gwella capasiti cynefinoedd a phoblogaethau rhywogaethau i ymateb i newidiadau amgylcheddol, ac yn benodol newid yn yr hinsawdd'. Er y cytunwyd y gallai hyn fod yn ychwanegiad gwerthfawr, nid oedd yn glir beth fyddai unedau'r targed a sut y byddai'n bosib cyfrif newidiadau hir dymor neu ddigwyddiadau stocastig. Yn y cam hwn, cytunwyd y byddai'n well i ychwanegu adran newydd ar gyfer y Cynlluniau Gweithredu Mamaliaid ar y ffactorau gwydnwch ar gyfer pob rhywogaeth, e.e. gostwng darniad a chynnwys ffactor mawr y tu hwnt i'n rheolaeth. Gellid ychwanegu targedau gwydnwch yn y dyfodol pan fydd gwell dealltwriaeth o'r materion dan sylw.

Pwynt Gweithredu 4: JM/LHa i gylchredeg fformat ar gyfer adran gwydnwch y Cynllun Gweithredu.

Adolygu targedau rhywogaethau

Llygod y d r: Mae RS wedi adolygu'r targedau a hefyd wedi adnabod cyfres o gerrig milltir y gellid eu defnyddio fel is-brosiectau tuag at gyflawni'r targedau. Cytunwyd mai ymagwedd ddefnyddiol iawn oedd hon ac y dylid ei mabwysiadu ar gyfer rhywogaethau eraill pan fo'n briodol.

Pwynt Gweithredu 5: JM i ymgorffori e-bost RS ar lygod y d r i fformat y Cynllun Gweithredu a dosbarthu drafft.

Pwynt Gweithredu 6: PAWB i anfon unrhyw syniadau monitro cerrig milltir i'r arweinydd rhywogaethau priodol.

Ystlum du: ar hyn o bryd mae'r targedau'n defnyddio dosbarthiad gwaelodlin o 4 sgwâr 10km sy'n cynnwys clwydi bridio adnabyddus, ond mae nifer o gofnodion eraill o rannau eraill o Gymru. Y pryder yw mai cofnodion synwryddion ystlumod yw'r rhain na fyddant, o bosib, yn cynrychioli clwydi bridio neu safleoedd gaeafgwsg. Cytunwyd y dylai'r uned darged ar gyfer sgwariau a feddiannir ymwneud â safleoedd mamolaeth neu gofnodion lluosog o anifeiliaid sy'n gaeafgyssu dros fwy na blwyddyn. Nodwyd bod angen ychwanegu cofnodion a ddelir yn Lloegr i gael gwybodaeth fanylach gywir ar ddsbarthiad 10km.

Draenogod: ar hyn o bryd nid oes unrhyw dargedau oherwydd diffyg gwybodaeth ddsbarthu dda. Awgrymodd KW y dylai fod yn bosib coladu gwybodaeth ddsbarthu

a chytuno ar darged dros dro, i'w ddiweddarau pan fydd gennym wybodaeth arolwg well.

Ysgyfarnogod brown: mae angen diweddarau'r targedau ar gyfer Cymru gan fod gwybodaeth o arolygon yn dangos bod ysgyfarnogod yn fwy cyffredinol a theimlwyd nad oedd hyn yn cynrychioli cynnydd mewn data ond data gwell. Mae'r ail darged yn ymwneud â chynnydd % ym maint y boblogaeth. Mynegwyd pryderon ynghylch defnyddioldeb y targed hwn a'r ffaith bod y mynegai poblogaeth a ddefnyddiwyd yn annhebygol o fod ar gael ar lefel Cymru'n unig. Cytunwyd y gellid newid hwn i darged i ehangu'r amrediad. Teimlwyd hefyd y byddai ehangu'r amrediad o fewn sgwariau 10km o bosib yn darged defnyddiol. Er hynny, nodwyd na fyddai'n bosib monitro targedau ar gydraniad is na sgwariau 10km. Cytunwyd y byddai hyn yn amcan defnyddiol o hyd ac y gallai CGBLI ei ddefnyddio i dargedau gweithredu.

Dyfrgwn: mae angen gwella monitro ardaloedd arfordirol, er hynny, ymdrinnir â hynny'n rhannol ar hyn o bryd trwy'r prosiect MISE. Mae'r targedau'n iawn.

Belaod coed: mae'r targedau'n seiliedig ar amrediad cyfredol o 10 sgwâr 10km a feddiannir. Mae'n debygol nad yw hyn yn gywir, ac felly cytunwyd y dylid newid y targed i 1 sgwâr 10km neu wedi'i ddileu gan ychwanegu sylw i esbonio pam.

Llygod y cynhaeaf: fel gyda draenogod, nid oes unrhyw dargedau wedi'u pennu ar gyfer llygod y cynhaeaf ar hyn o bryd ac mae angen coladu cofnodion i bennu targed cychwynnol.

Pwynt Gweithredu 7: Prosiect MISE i goladu cofnodion neu CCGC fel rhan o adolygiad data. Targed i gael ei adolygu yng ngoleuni gwybodaeth newydd i roi isafswm targed.

Pathewod: gallai fod angen diwygio hyn yng ngoleuni gwybodaeth newydd. Mae'r mynegai poblogaeth yn seiliedig ar Gymru a Lloegr, ond mae gwaith yn mynd yn ei flaen i gael digon o safleoedd yng Nghymru i gael data tueddiad Cymru'n unig. Mae angen gwirio'r wybodaeth ddiweddaraf ar y mynegai.

Pwynt Gweithredu 8: LHa i adolygu targedau a gwirio argaeledd data gyda PTES.

Ffwlbariaid: nid oes angen diwygio'r amrediad cyfredol. Nid yw'n bosib cael amcangyfrifon poblogaeth ar hyn o bryd, ond mae cynllun peilot ar waith. Mae rhai bylchau yn y dosbarthiad y gwyddys amdano ac mae JMcP yn ceisio annog mwy o gofnodion ar gyfer Sir Benfro, Sir Gâr, Ceredigion ac Ynys Môn.

Ystlum Bechstein: teimlwyd nad ydyn yn gwybod digon am y dosbarthiad yng Nghymru i gael targedau. Cytunwyd y dylid dileu'r ffigurau, ond cadw'r testun.

Ystlumod Mawr: ar hyn o bryd nid oes unrhyw dargedau, ac felly dylid coladu cofnodion i adnabod targed priodol.

Pwynt Gweithredu 9: SL i e-bostio BGs i ofyn am bresenoldeb a lleoliad clwydi ystlumod mawr y gwyddys amdanynt i ddechrau'r broses o goladu cofnodion ac amcangyfrif targed.

Ystlumod lleiaf Cyffredin a Soprano: Sut y pennwyd y targed canrannol ac a yw'n briodol? Mae angen ystyried p'un a yw'r targed hwnnw'n cael ei gadw ai beidio.

Pwynt Gweithredu 10: SL i ofyn faint o safleoedd sy'n cael eu monitro yn NBMP

Ystlumod hirglust brown: mae angen gwybodaeth am amrediad ar gyfer y rhywogaeth hon hefyd.

Pwynt Gweithredu 11: JM/LHa i gynnwys fel rhan o chwilio data LRC. SL i ofyn i NBMP faint o safleoedd yn fwy y mae eu hangen ar gyfer data tueddiadau Cymru (mae angen 40 o safleoedd ar gyfer dadansoddi tueddiadau).

YPM: Awgrymwyd y gellid ehangu'r amrediad targed. Ond cytunwyd i gadw'r targed cyfredol, gan nad yw'n bosib dylanwadu ar yr amrediad.

Pwynt Gweithredu 12: JM i goladu data ac ychwanegu nodyn parthed ehangu'r amrediad.

YPLI: Mae'n debygol yn ôl pob tebyg y cyflawnwyd T2 eisoes. T1 – JM i adolygu gwybodaeth cyfrif cytrefi.

Pwynt Gweithredu 13: JM i ddefnyddio model addasrwydd cynefinoedd YPLI i wirio nifer y sgwariau a feddiannir ar hyn o bryd ac ar gyfer ehangu'r amrediad.

Gwiwerod coch: awgrymu adolygiad o'r amrediad cyfredol i ehangu targed yr amrediad ar gyfer Ynys Môn a'i gynnal ar gyfer y tir mawr.

Pwynt Gweithredu 14: LHa i adolygu targedau gwiwerod coch.

NODYN AR ÔL Y CYFARFOD – amcangyfrifir y ceir 283 o sgwariau 10km yng Nghymru. Er bod hyn yn cynnwys nifer o sgwariau ar yr arfordir/ffin sy'n cynnwys darn bach o dir yn unig.

Mae'r cynlluniau gweithredu i gyd bron wedi'u cwblhau. Mae angen adran ychwanegol ar wydnwch ym mhob un os ystyrir yn briodol ynghyd ag unrhyw adolygiadau o dargedau.

Pwynt Gweithredu 15: Terfyn amser ar gyfer diwygiadau i'r cynllun gweithredu – 23 Ionawr, i'w hanfon at Sean McHugh erbyn 27 Ionawr.

Cytunwyd y dylai rhywogaethau sydd â (neu a fydd â) strategaeth a gyhoeddir feddu ar grynodedb o gynllun gweithredu o hyd (belaod coed, gwiwerod coch a llygod y d r).

Pwynt Gweithredu 16: Yr holl arweinwyr rhywogaethau i anfon rhestr o ardaloedd CGBLI at JM/LHa i gynhyrchu mapiau.

7. Prosiectau Mamaliaid â Blaenoriaeth

Gweler yr wybodaeth wedi'i diweddarau yn Atodiad 1.

8. Cofnodion a phwyntiau gweithredu o'r cyfarfod ar 20 Mehefin 2011.

Ni dderbyniwyd unrhyw sylwadau ar y cofnodion.

PG1 – LHa/JM i adnabod pwy sydd wedi cymryd lle Barbara wrth gynrychioli CCGC ar brosiect Cyfnewid Gwybodaeth NERC - mae Andy Jones o fewn y Gr p Ecosystemau Daearol wedi cymryd lle Barbara Jones

PG2 – LHa/JM i drafod dadansoddiad DNA dyfrgwn gyda WIT - wedi'i wneud

PG3 – AB i gylchredeg rhai cwestiynau penodol i FfGBMC ar y mathau o brosiectau rheoli coetiroedd y mae ganddynt ddi-ddordeb ynddynt - dim gwybodaeth wedi'i derbyn.

PG4 – cytunodd LHa i goladu gwybodaeth am waith pathewod (diweddarau'r map dosbarthiad ar gyfer Cymru a gwirio gorgyffwrdd a bylchau) i'w ddsbarthu i bartneriaid - parhaus ac fe gaiff ei gwblhau fel rhan o'r adolygiad data a drafodwyd yn ystod y cyfarfod.

PG5 – Rob Parry i gydlynu Grŵp Tasg a Gorffen i ymchwilio i gyfleoedd ariannu ar gyfer rheoli mincod. Eraill a fydd yn cymryd rhan - Jean Matthews, Rob Strachan, Ian Danby. Mae'r grŵp wedi cwrdd ac mae'r gwaith yn mynd yn ei flaen

PG6 – ME i anfon dolen allan i wefan a phorth GB INNS. Wedi'i wneud

PG7 – MB i anfon data at JM/LHa ar geneteg ffwlbartiaid a hefyd manylion ble i anfon unrhyw samplau o ffwlbartiaid marw. Heb ei dderbyn. JM/LHa i ddilyn i fyny. (gweler PG2 uchod).

PG8 – HS/JM/SL i ddatblygu syniadau ar gyfer cam cyntaf prosiect ystlumod coetir prin. **Cynhadledd fideo i'w threfnu. PG17**

PG9 – JMcP i ymchwilio i redeg gweithdy fel rhan o'r prosiect MISE - yn cael ei ystyried ar gyfer y flwyddyn nesaf.

PG10 – JM i ddrafftio adroddiad ar waith 2010/11 ar gyfer y cyfarfod nesaf. Cario PG18 drosodd

9. Unrhyw fusnes arall

Dim byd

10. Dyddiad y cyfarfod nesaf

Dydd Iau 1 Mawrth 2012 – paratoi ar gyfer arolygon - gwaith ar y cyd
Dydd Mawrth 26 Mehefin 2012.

Negeseuon Allweddol o'r cyfarfod

1. Mae angen adolygu targedau i adlewyrchu gwybodaeth ddiwygiedig ar rywogaethau
2. I gyfeirio gwaith ar rywogaethau, mae angen targedau ar rai rhywogaethau, hyd yn oed os nad oes gennym ddigon o wybodaeth.
3. Mae angen i Gynlluniau Gweithredu Rhywogaethau ystyried y problemau er mwyn sicrhau gwydnwch hir dymor mamaliaid â blaenoriaeth o fewn ecosystemau.

Atodiad 1 - FfGBMC - Prosiectau â Blaenoriaeth ar gyfer CGBLI

Testun mewn glas – gwybodaeth wedi'i diweddarau o'r 6^{ed} cyfarfod

[Llygod y cynhaeaf / draenogod](#) – byddai'n ddelfrydol cael arolygon cenedlaethol i sefydlu gwaelodlin. Yn y cyfamser defnyddiwch dargedau megis MISE, CyM, cysylltiadau gyda RSBP, BTO. Mae angen trafod hefyd yn GARh.

Arolwg [Pathewod](#) o Geredigion – helfeydd cnau – gallai fod angen gwirio adnabyddiaeth cnau – pwy all gynnig hynny. Gallai fod yn addas ar gyfer ardaloedd CGBLI eraill. [Ar waith ar gyfer ardaloedd MISE. Ychwanegu safleoedd at y cynllun monitro pathewod cenedlaethol. Peidiwch ag anghofio safleoedd y tu allan i'r ardal MISE.](#)

[Llygod y d r](#) – defnyddio map o safleoedd cenedlaethol a rhanbarthol i amlygu ardaloedd lle mae rheoli mincod yn flaenoriaeth. Mae angen i CGBLI fod â chopi i'w helpu i flaenoriaethu gwaith gan gynnwys diweddarau arolygon neu fonitro pan fydd angen.

Hefyd, mae angen cael gwybod ble mae camau rheoli mincod yn cael eu cymryd ac a oes unrhyw fylchau wrth ymdrin â meysydd â blaenoriaeth. Gellid defnyddio profiad gwaith neu wirfoddolwr hir dymor i goladu gwybodaeth (naill ai yn CGBLI neu WT?)

(Ffrwd ariannu Interreg bellach yn canolbwyntio ar greu swyddi, er nad ydym wedi gwirio p'un a fyddai hynny'n briodol, e.e. trwy reolwr/ceidwad cefn gwlad neu fuddion genweirio - byddai'n ddefnyddiol cael mewnbwn gan BASC yma. Mae ariannu Life+ yn bosibilrwydd ac mae angen ei ystyried yn fanwl. Mae cyfran y DU o Life+ wedi denu lefel isel o ddiddordeb hyd yma).

Ystlumod coetir prin

Nid yw HS/JM/SL wedi cwrdd i drafod. [Cynhadledd dros y ffôn i'w chynnal i drafod sut i fwrw 'mlaen - modiwlau bach amrywiol, e.e. blychau ystlumod i gasglu baw.](#) Gellid adnabod ardaloedd CGBLI/Grwpiau Ystlumod gyda'r potensial uchaf a chyda gwirfoddolwyr brwd a rhai sy'n brofiadol. Gellid defnyddio dadansoddiad ffactor niche Matt Zeale i adnabod coetiroedd ystlumod du posib i grwpiau ystlumod lleol eu harolygu. Ar ôl i ystlumod du gael eu lleoli gan ddefnyddio synwryddion ystlumod, gellid cyflawni gwaith maglu i chwilio am ystlumod coetir prin eraill megis ystlumod Bechstein - (mae gan ystlumod du a Bechstein ofynion coetir tebyg) a Myotis alcaothoe.

Byddai prosiect ystlumod coetir prin yn gyfle da i gynnwys gwirfoddolwyr, a fyddai'n addas ar gyfer ariannu gan Amgylchedd Cymru. Mae angen creu cyswllt â'r Gr p Ecosystemau Coetiroedd oherwydd materion rheoli coetiroedd.

Cyfleoedd hir dymor - mae prosiect Defra i ddod o hyd i fethodoleg ar gyfer arolygon a monitro ystlumod coetir prin sy'n addas i wirfoddolwyr, ond ni fyddant yn adrodd am beth amser (blynyddoedd?)

[Ystlumod pedol lleiaf](#) – yn gweithio gyda Chofnod i gael grwpiau ystlumod lleol i gadarnhau data i ddiweddarau'r model addasrwydd cynefinoedd. Ni fydd yn barod ar gyfer y rownd ariannu hon, ond mae angen datblygu prosiect ar gysylltedd cynefinoedd ar gyfer yr amser pan fydd yn barod.

Llygod y cynhaeaf – ydyw'n rhan o swyddi swyddogion MISE i baratoi pecyn arolwg a threfnu sesiynau hyfforddiant ar gyfer misoedd Medi/Hydref? Gall LBAP gyflawni arolygon ym misoedd Hydref/Tachwedd (Rhagfyr o bosib os yw'r tywydd yn addas). Safleoedd posib ar gyfer hyfforddi - Harlech, Swydd Gaer, Ynys Las – eraill y gwyddys amdanynt yng nghanolbarth, de Cymru (Rob P?). [Ar waith ond mae angen eu cyflwyno yng ngweddill Cymru.](#)

Gwiwerod coch – digwyddiad MISE ym mis Gorffennaf neu Awst. Os yn llwyddiannus, gellid gwneud rhywbeth mewn ardaloedd gwiwerod coch ffiniol.

Prosiectau posib eraill

Rhyngweithio rhwng ystumod pedol mwyaf ac ystumod pedol lleiaf. Nododd HS bryderon ynghylch YPM yn disodli YPLI pan fyddant yn symud i glwydi yn yr haf. [Colin Morris yn gwneud peth gwaith yn VWT.](#)

Gellid cael rhywun i fynd trwy nifer y clwydi haf lhb a gafodd eu cyfrif a chwilio am ddata - prosiect posib i fyfyrwr.

Gwrychoedd ar gyfer pathewod - byddai'n ddefnyddiol i ddiweddarau'r map dosbarthiad ar gyfer Cymru. Mae angen cyswllt â chronfa ddata pathewod PTES. [LHa i gysylltu â'r prosiect coladu data.](#)

Dyfrgwn – mae Emma Broad (swyddog CGBLI Wrecsam) wedi cynnal trafodaeth â Pete Turner ac mae ganddi awgrymiad ar gyfer prosiect ar Afon Dyfrdwy. [Jenny yn gwneud Teifi.](#) Mae Ceri wedi cwrdd ag Emma ac yn credu bod yna botensial da i ddatblygu prosiect. Mae'n bosib i'w ddefnyddio fel cynllun peilot ond mae angen cael gwybod pa fath o wybodaeth y gellir ei chynhyrchu gan ddefnyddio'r dadansoddiad o dna - h.y. yr hyn y gall ei ddweud wrthym am boblogaethau dyfrgwn ac yna penderfyniadau ble i ganolbwyntio. [Ychwanegu ardaloedd arfordirol at yr arolwg cenedlaethol – cam gweithredu â blaenoriaeth ar gyfer CGBLI.](#)

Prosiectau posib yn y dyfodol – tiwbiau gwallt, platiau troed draenogod yn cael eu treialu. [Parhaus – cyflwyno pan fo'n bosib. Defnyddio MISE i gynnal diwrnod hyfforddi neu drwy ddiwrnodau rhanbarthol CGBLI neu LRC. Defnyddio hefyd ar gyfer mamaliaid bach - canllaw gyda mesuriadau ac onglau](#)

JM, KW a LH 16 Mehefin 2011

Atodiad 2. Adroddiadau gan bartneriaid - nodiadau cryno o'r cyfarfod:

Cyfranogiad YCY mewn prosiectau

Dadansoddiad baw dyfrgwn o samplau Ll n. Mae angen newid methodoleg samplu/arolwg ar gyfer dadansoddiad DNA (methodoleg wedi'i dyfeisio ar gyfer dadansoddi deiet). Dadansoddiad o ardaloedd eraill i ddilyn (Sir Gâr, Ynys Môn, arfordir gogledd-ddwyrain Cymru).

Strategaeth beload coed VWT - gweithgorau'n mynd yn ei flaen. Our Beacon for Bats, WTSWW – arolwg llygod y cynhaeaf, pathewod asesiad o gynefinoedd, prosiect gwiwerod. Contract LIC ar Dir Gofal (llygod y dŵr ac ysgyfarnogod brown) i fod i adrodd y flwyddyn nesaf – yn cynhyrchu llawer o gofnodion newydd).

AyrAC – Prosiect dyfrgwn - estyniad i ariannu am flwyddyn arall ac anelu at contract 4 blynedd wedi hynny. Prosiect myfyriwr meistr i adnabod 40 safle fel mater o flaenoriaeth. Adroddiad yn cael ei gynhyrchu gyda mapiau o safleoedd ar gyfer gweithredu. Dadansoddiad o faw llygod y dŵr - yn ôl y canfyddiadau cychwynnol mae gan Ynys Môn boblogaeth unigryw - yn gysylltiedig yn agos â phoblogaeth Yr Alban, ni ellid genoteipio gan ddefnyddio baw. Llygod y dŵr ucheldir yn debyg, ond roeddent yn fwy tebyg i'r rhai yn Lloegr. Disgwylir adroddiad ym mis Rhagfyr. Prosiectau rafftiau mincod - Prosiect INNS Sefydliad Gwy a'r Wysg i ddiogelu ardaloedd llygod y dŵr yn ucheldiroedd Gwy Rhagflaenydd prosiect yng Ngwent i gyflwyno yng Nghors Magwyr. Yn edrych ar brosiect WFD ar gyfer plannu coed i reoli'r risg o lifogydd - defnydd posib o ran cysylltiadau cynefinoedd ar gyfer Our Beacon for Bats

Menter Môn – Amgylchedd Cymru i ymdrin â meysydd nad ymdriniwyd â hwy o'r blaen. Dalwyd un minc ar yr Alaw yn agos at adroddiad o 3 yn ymosod ar gath. Hefyd yn dal ffwlbartiaid - argymhelliad i gasglu baw a thynnu lluniau. Yn gobeithio gweithio gyda MISE.

BASC – Daethpwyd o hyd i bathewod newydd yng Nghoed yr Hafod, Conwy. Blychau beload coed i fyny yn yr un ardal, ond nid oes unrhyw anifeiliaid yn eu defnyddio nhw. Digwyddiad hyfforddiant llygod y dŵr Ll n 20 rafft i fyny, 2 ddigwyddiad hyfforddi ychwanegol wedi'u cynllunio. Yn creu cysylltiadau rhwng ardaloedd sydd eisoes wedi'u trapio gan aelodau BASC. Yn defnyddio system ar y we i gael gwybodaeth gan aelodau - yn fwy cynaliadwy.

Sw Caer – yn cwrdd dydd Iau i asesu beth sy'n digwydd gyda'r rhwydwaith presennol. Cyflwynwyd canlyniadau'r prosiect Bontuchel yn y gynhadledd. Canfyddiadau heb fod yn nodweddiadol gan mai poblogaeth ar ffin yr amrediad ydyw, ond mae bridio'n digwydd dwywaith y flwyddyn ac mae rhai ifanc y flwyddyn yn bridio. Mae angen gwaith manylach i gael gwybodaeth well am boblogaethau.